

RESTAURATORI ROMÂNI: ARHITECTUL ȘTEFAN BALȘ (1902 – 1994)

FIȘĂ MONUMENT RESTAURAT

Denumire Biserica Domnească "Sfântul Gheorghe"

Localizare Mun. Pitești, Str. Bălașa Doamna 2, jud. Argeș

Cod LMI AG-II-m-A-13390

Scurt istoric

Biserica a fost construită în anul 1656 de către domnitorul Constantin Șerban și de doamna Bălașa. La jumătatea secolului al XVIII-lea, pridvorul a suferit importante modificări. Aceste modificări au continuat în anul 1875 prin desființarea turelor pronaosului, închiderea pridvorului, adăugarea unui antepidvor și a unei clopotnițe.

În anii 60 ai secolului XX biserica a fost salvată de la demolare. Atunci s-a hotărât restaurarea bisericii în forma originală, lucrare efectuată între anii 1963-1968.

Restaurare

Calendarul interevențiilor de restaurare, coordonate de arhitectul Ștefan Balș, a fost următorul:

- august - octombrie 1963 – cercetările preliminare întocmirii proiectului de restaurare;
- noiembrie 1963 - februarie 1964 - întocmirea proiectului de restaurare faza STE;
- iulie 1963 – realizarea machetei pridvorului;
- septembrie 1966 - avizarea proiectului de restaurare faza STE;
- ianuarie 1967 - întocmirea proiectului de restaurare faza PE, urmată de începerea lucrărilor de restaurare;
- octombrie 1968 - receptia lucrărilor.

Intervențiile de restaurare a adus transformări majore arhitecturii bisericii, recuperându-se formele de origine.

Pridvorul a fost redeschis, a fost reconstruit foișorul cu arcade de deasupra pridvorului, care fusese desființat cu ocazia construirii clopotniței în anul 1875. Dărâmarea ante-pridvorului a dat posibilitatea recuperării a numeroase fragmente de piatră sculptate provenind de la ancadramentele ușilor și ferestrelor.

S-a reconstituit portalul după motive identice de la Gura Motrului, Verbila și Golești – contemporane cu monumentul. S-au încorporat, ca martori, fragmente din piesele autentice.

A fost ridicat pe vechile fundații peretele median dintre naos și pronaos cu practicarea a trei deschideri, menționate documentar, dimensiunile fiind stabilite pe baza urmelor descoperite prin cercetarea paramentului.

A fost refăcută bolta cilindrică a pronaosului pe baza urmelor descoperite pe peretele de vest, deasupra intrării.

S-au reconstruit cele două turlă pe pronaos care fuseseră înlăturate în anul 1875. Biserica a fost lăsată netencuită, în cărămidă aparentă.

Documentar foto

1. Biserica Sfântul Gheorghe, Mun. Pitești , Biserica văzută dinspre nord- vest înainte de restaurare, foto DMI, 1964, Fototeca INP
2. Biserica Sfântul Gheorghe, Mun. Pitești , Biserica văzută dinspre vest în timpul restaurării, foto Radu Crețeanu, 1967, Fototeca INP
3. Biserica Sfântul Gheorghe, Mun. Pitești , Biserica văzută dinspre sud-vest după restaurare, foto Andrei Pănoiu, 1971, Fototeca INP

Bibliografie Arhiva INP, fond DMI, dos. 7042-7045

RMM-MIA nr 2/1976

Autor Ist. Alin Saidac

FOTO 1

FOTO 2

FOTO 3